

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹

z dnia 5 maja 2011 r.

w sprawie szczegółowego sposobu i trybu kierowania, przyjmowania, przenoszenia, zwalniania i pobytu nieletnich w domach pomocy społecznej

Na podstawie art. 82 § 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2010 r. Nr 33, poz. 178) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowy sposób i tryb kierowania, przyjmowania, przenoszenia, zwalniania i pobytu nieletnich upośledzonych umysłowo w stopniu głębokim, zwanych dalej "nieletnimi", w domach pomocy społecznej przeznaczonych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, zwanych dalej "domami pomocy społecznej";
- 2) organ odpowiedzialny za kierowanie nieletnich do odpowiedniego domu pomocy społecznej;
- 3) formy opieki zapewnianej nieletnim w domach pomocy społecznej.

§ 2.

1. Organem odpowiedzialnym za kierowanie nieletnich do domów pomocy społecznej, w celu realizacji orzeczenia sądu rodzinnego, jest organ gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania nieletniego w dniu jego kierowania do domu pomocy społecznej.
2. Nieletniego umieszcza się w domu pomocy społecznej, mieszczącym się w miarę możliwości najbliżej jego miejsca zamieszkania.

§ 3. Sąd rodzinny niezwłocznie przesyła organowi odpowiedzialnemu za skierowanie nieletniego do domu pomocy społecznej prawomocny odpis orzeczenia o umieszczeniu nieletniego w domu pomocy społecznej oraz kopie dokumentów znajdujących się w posiadaniu sądu, mogących pomóc w sprawowaniu opieki nad nieletnim; w szczególności organ odpowiedzialny za skierowanie powinien mieć dostęp do informacji zebranych w trakcie wywiadu środowiskowego, o którym mowa w art. 24 § 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich, oraz opinii wydanej w trybie art. 25 lub 25a tej ustawy.

§ 4. Wydanie decyzji o skierowaniu do domu pomocy społecznej nie wymaga złożenia wniosku o skierowanie do domu pomocy społecznej. Rodzinny wywiad środowiskowy, o

którym mowa w art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, z późn. zm. ²), może zostać sporządzony po wydaniu decyzji o skierowaniu, jednakże nie później niż w ciągu miesiąca od daty wydania decyzji o skierowaniu.

§ 5. Na podstawie decyzji o skierowaniu do domu pomocy społecznej nieletniego umieszcza się w domu pomocy społecznej niezwłocznie, a w wyjątkowych przypadkach poza kolejnością.

§ 6. Decyzję o umieszczeniu w domu pomocy społecznej w celu realizacji decyzji o skierowaniu nieletniego do domu pomocy społecznej wydaje organ gminy prowadzącej dom pomocy społecznej lub starosta powiatu prowadzącego dom pomocy społecznej, do którego został skierowany nieletni.

§ 7.

1. Dom pomocy społecznej, w którym umieszczani są nieletni, zapewnia:

- 1) zapobieganie niewskazanym kontaktom nieletniego z osobami z zewnątrz;
- 2) indywidualną opiekę pedagoga, psychologa oraz terapeutę;
- 3) dostęp do świadczeń gwarantowanych określonych przepisami o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

2. Inne formy opieki sprawowanej w domu pomocy społecznej określają szczegółowo przepisy w sprawie domów pomocy społecznej.

§ 8.

1. Nieletniego do domu pomocy społecznej przyjmuje dyrektor domu pomocy społecznej lub upoważniony pracownik.

2. Dyrektor domu pomocy społecznej, w którym przebywa nieletni, niezwłocznie powiadamia o fakcie umieszczenia sąd rodzinny, który wydał orzeczenie o umieszczeniu.

3. Po przyjęciu nieletniego do domu pomocy społecznej dyrektor lub upoważniony pracownik w obecności przynajmniej jednego z rodziców lub opiekuna przeprowadza z nieletnim rozmowę, o ile stan zdrowia nieletniego na to pozwala. W rozmowie powinien uczestniczyć psycholog. Podczas rozmowy informuje się w sposób przystępny dla nieletniego o warunkach pobytu w domu pomocy społecznej.

§ 9. Przewóz nieletniego do domu pomocy społecznej, w którym został umieszczony, zapewnia placówka, z której nieletni jest przewożony do domu pomocy społecznej. Jeżeli przewóz nieletniego następuje z domu rodzinnego, przewóz zapewnia dom pomocy społecznej, w którym umieszczony został nieletni.

§ 10.

1. Przeniesienie nieletniego do placówki innego rodzaju możliwe jest jedynie za zgodą sądu rodzinnego.

2. Z wnioskiem o przeniesienie występuje do właściwego sądu dyrektor domu pomocy społecznej, w którym nieletni przebywa. We wniosku należy podać powody uzasadniające konieczność przeniesienia nieletniego do placówki innego rodzaju, dołączyć kopię orzeczenia sądu o umieszczeniu w domu pomocy społecznej i opinie, o których mowa w § 3.

3. O przeniesienie do placówki innego rodzaju może wystąpić również nieletni, rodzic bądź opiekun nieletniego oraz prokurator. W takich przypadkach dom pomocy społecznej, w którym przebywa nieletni, przesyła sądowi dokumentację, o której mowa w ust. 2, wraz z opinią dyrektora domu pomocy społecznej.

§ 11. Przewóz nieletniego do placówki innego rodzaju w celu realizacji orzeczenia sądu o przeniesieniu nieletniego lub przewóz nieletniego do innego domu pomocy społecznej zapewnia dom pomocy społecznej, z którego nieletni jest przenoszony.

§ 12. Dyrektor domu pomocy społecznej niezwłocznie powiadamia policję, sąd rodzinny oraz rodziców bądź opiekuna nieletniego o samowolnym oddaleniu się nieletniego z domu pomocy społecznej lub o dokonaniu przez niego czynu zabronionego.

§ 13.

1. Nieletni przebywa w domu pomocy społecznej do czasu określonego w orzeczeniu sądu lub do czasu, gdy umieszczenie ustaje z mocy prawa.

2. Nieletni zwalniany z pobytu w domu pomocy społecznej na skutek zdarzenia określonego w ust. 1 opuszcza dom pomocy społecznej, w którym przebywał, najpóźniej 7 dnia od daty zwolnienia. Obowiązek przewozu nieletniego zwolnionego z domu pomocy społecznej do miejsca jego dalszego pobytu obciąża rodziców bądź opiekuna nieletniego.

3. Nieletni, jego rodzic lub opiekun może złożyć wniosek o skierowanie nieletniego do domu pomocy społecznej na podstawie ustawy, o której mowa w § 4, na dwa miesiące przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 1.

§ 14. Nieletni przebywający w domu pomocy społecznej jest obowiązany w miarę swych możliwości wynikających ze stanu psychofizycznego:

- 1) przestrzegać ustalonego indywidualnego planu wsparcia, o którym mowa w przepisach w sprawie domów pomocy społecznej,
- 2) przestrzegać zasad współżycia społecznego,
- 3) przestrzegać zasad bezpieczeństwa na terenie domu,
- 4) stosować się do poleceń personelu,
- 5) dbać o stan zdrowia i higienę osobistą,
- 6) dbać o kulturę osobistą i kulturę słowa

- chyba że jego stan zdrowia bądź zdolność pojmowania to uniemożliwia.

§ 15. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.³

¹ Minister Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej - zabezpieczenie społeczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 216, poz. 1598).

² Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 202, poz. 1551, Nr 219, poz. 1706 i Nr 221, poz. 1738, z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 40, poz. 229, Nr 81, poz. 527, Nr 125, poz. 842 i Nr 217, poz. 1427 oraz z 2011 r. Nr 81, poz. 440 i Nr 106, poz. 622.

³ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 6 maja 1983 r. w sprawie zasad pobytu nieletnich w zakładach społecznych służby zdrowia i zakładach pomocy społecznej (Dz. U. Nr 26, poz. 129), które utraciło moc z dniem 30 października 2001 r. na podstawie art. 2 ustawy z dnia 15 września 2000 r. o zmianie ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. Nr 91, poz. 1010).